

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Sermones magistri Nicolai deniise sacre pagine professoris

Sermones Estiuales De Tempore

Denisse, Nicolas

[Augsburg], 1510

VD16 N 1513

Ser[mo] p[ri]mus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30616

gans vulnera cruciati p sanū filiū: infun-
dens oleū misericōdie: z vinū iusticie: z impo-
nit illū iumentū: qz nō solū mēte p̄bet dū
filiū: s̄ etiā put p̄t corpe qd̄ ē aie. iumētū
et ducit in stabulū ecclie vbi dat pabulū
verbi dei z sacri eucharistie. Et altera die
prulit duos denarios. s. grāz in p̄nti z glo-
riā in futuro: z dedit stabulario. i. dandos
denūclavit bono curato facientē debitorū
circa pctōz zc. **Tertio** ponit fructuosa
exhortatio: qz dñs ex legis p̄nti r̄sione oñ
dens oēm hoīem misericōdiaz facientē esse. p̄nti
mū: z clusit exhortādo dī. Glade. s. de vir-
tute in virtutē: z tu fac s̄ p̄nti sicut sa-
maritan⁹ iudeo: qz vics oēm hoīem etiāz
inimicū p̄ntiū reputes: z ei miaz affatu.
affectu: z effectu impēdēdo n̄citatēs eius
subleues. Aug⁹. Nūc cū in hac vita sum⁹
in vicē onera portem⁹: vt ad eā vitā q̄ ca-
ret oī onere puenire possim⁹. Dilectōis ei
officiū est in vicē onera nostra portare.

Exempl⁹ p̄cipuū hēm⁹ in ch̄o q̄ ex nimia
charitate quā ad nos habuit onera n̄ra et
languores n̄ros ip̄e tulit. Aug. Nulla res
officiosus istū laborē ad onera portāda a-
lioz facit libēt⁹ impēdere q̄ vt cogit⁹
q̄nta p̄ nob̄ prulit dñs: Hic admonēs ait
ap̄ls: Hoc sentite in vob̄ qd̄z in ch̄o iesu
huic cogitatōi accedit etiā illa: qz hoies
sum⁹: z q̄ egritudine siue aie siue corpis
quā in alio hoīe videm⁹ etiā nos habere
potuim⁹ aut possum⁹.

Tertio arti. Aud. zc. Nec p̄sumat⁹ de
dei misericōdia: nisi z vos misericordes fu-
eritis. Nā sicut d̄. l. Privilegia. L. de he-
reticis. Qui in legē p̄mittit: p̄uilegiū legē
amittit. Et sicut h̄ extra de p̄stitutionib⁹.
Ad intētōz m̄ adātis recurrēdū est. Intē-
tio aut̄ dñi nobis misericōdiaz facientis est: vt
in vicē misericordes simus. Audite. Si rex
statuat talē legem: Quicūqz debitorū suo
dimiserit duos d̄narios: ego sibi ducētos
aureos dimitto. Et erit aliq̄s q̄ dure de-
bitorē suū tractauerit: An debeat gaudere
p̄uilegio illius legis: Lerte nō: imo pu-
niendus est. Exponet applica notādo illud
Iac. ij. Judiciū sine misericōdia fiet ei q̄ non
fecerit misericōrdiā.

Dñica. xiiij. post Trini. Ser. p̄mus.

It illi. surge

Vade. Luce. xvij. Spū ambu-
late z desideria carnis nō pfici-
etis. Caro em̄ p̄cupiscit aduersus sp̄m. et
sp̄s aduersus carnē. Hec em̄ sibi inuicēz
aduersant: vt nō q̄cūqz vultis illa faciatis
Gal. v. Tria ibi sunt notāda in q̄bus hor-
taf ap̄ls z surgere z ambulare. **Primus**
est salutaris exhortatio: Spū ambulare
et desideria carnis nō pficietis. **Secū-**
dū est exhortatiōis ratio. Caro em̄ p̄cu-
piscit aduersus sp̄m zc. **Tertū** rōis de-
claratio. Hec em̄ sibi inuicē zc. De p̄nti
mo Eccl. xvij. Fili post p̄cupiscētias tu-
as nō eas. De secūdo et tertio Roma. vij
Vides altā legē in membris meis repu-
gnantē legi mētis mee z captiuitatem me
in lege peccati. **Ait zc.**

Primus articulus. An sit in hoīs po-
tate surgere a pctō: Vide sermo
de p̄mo de Epiphania: aut sermone p̄mo
themat⁹ Gratia dei: dominice. xj. post tri.

Secūdo articulus. Unicusqz peccat⁹
tori dicit deus hec duo verba Sur-
ge. Glade. Surge vics a pctis: z vade de
virtute in virtute vsqz in domū dei. De p̄-
mo Ephef. v. Surge qui dormis z exur-
ge a mortuis. De secūdo Matth. ix. Va-
de in domū tuā. In euangelio itaqz hodi-
erno docemur moraliter quo tendere z q̄-
liter debeam⁹ za peccat⁹ surgere: vbi p̄ci-
pue notande sunt tres instructiones que
etiā in verbis p̄positis insinuant.

Prima est instructio p̄uiose p̄gressiōis
tionis.

Tertio est instructio affectuose recogni-
tione. **P**rima est zc. De q̄ dicendū in (tōis.
hoc sermone: q̄l̄s. s. p̄ viā p̄rurū p̄gredi
debem⁹ in celestē hierl̄m. Et dat̄ hec in-
structio ex ope ch̄i q̄ ibat in hierl̄m z trās-
ibat p̄ mediā samariā z galileā. Ubi notā-
tāde s̄ tres p̄ditōes n̄cariē ad pueniēdū
in ciuitatē celestem.

Prima est exteroz abdicatio.
Secūda est internoz custoditio.
Tertia est eternoz affectio.

Prima igit̄ zc. q̄ s̄ p̄ h̄ q̄ ies⁹ trāsibat p̄ me-
diā galileā q̄ interpretat̄ trās miguo. D̄z oī

affectū hoīs transigrare vltra mūdum relinquēdo scz mūdū post se: z sic ipm cō tēnendo. Amqz em mūdū impedit ne cia libere tendat in celū. Jō. j. Joā. ij. Nolite diligere mūdū neqz ea q̄ in mūdū sūt: qm̄ zc. et Jaco. iij. Amicitia bui mundi mica est deo. Et Sen. Aude hospes cō tēnere opes: qz nemo alius dignus deo ē q̄ q̄ opes p̄tēperit. **S**cda ē zc. scz cogitationū cordis q̄ intelligit p̄ samariā q̄ interpretat̄ custos dñi: vel custodiēs dñm. Prover. iij. Omni custodia sua cor tuū: qm̄ ex ipō vita p̄cedit. Custodiēdo autē cor custodit hō dñm q̄ in corde habitat Eph. iij. Habitare ch̄m p̄ fidē in cordibz nostris. Jō ipē dicit Prover. xxij. Fili p̄be. mibi cor tuū. **T**ertia ē eter noz affectio q̄ notat p̄ hoc q̄ ibat in hierusalē p̄ quā intelligit civitas celestis vbi est pat̄ eterna. Ambulādū em̄ ē sursum in celū nō passib⁹ corporis s; affectibz nentis: vt ait Aug⁹. Jō dñi Col. ij. Que sursum sūt q̄rite. Ubi vici ē oim bonoz plenitudo: gaudioz multitudo z eoz oimoda certitudo. De pmo ps. Replebimur in bonis domus tue. De scdo Luce. vj. Merces v̄ra multa ē in celo. De tertio. Jō. xvj. Gaudū v̄m nemo tollet a vob. Nō sic certe: nō sic in hac vita: imo miserī sūt q̄ cor suū mūdānis insigūt sp̄it̄ celestibz. Sursum igit̄ corda in celū eleuem⁹. **E**xplū de arsenio. Uide feria. ij. post pasca f. j. Vel aliō explū feria. vj. pasce. **T**erti ar. Aud. zc. Uidete ne retro cedat̄ a civitate celesti. Audite qd iura dicūt. Eadē res nō opat̄ p̄rios effectus. lviij. dil. Si q̄s in egritudine. Sicut eadē res nō parit liberationē z repetitōz ff. de solutiōibz z liberatiōibz. l. Qui hoiez s. vl. Nō p̄putetis male viuēdo viā inuenire civitatē celestē qz v̄ra mala ē viā civitatis infernalis. Uide ne sis illi similis q̄ diceret. Volo ire parisi⁹: z tñ scienter dorsum p̄rit. Expone z applica norando illō psal. Nouit dñs viam iustozum z iter impioz p̄bit.

Dñica. xiiij. post trini. Ser. ij.

A Illi surge
zc. Si spū ducimur: nō estis sub lege. Gal. v. Illi ducuntur

spū q̄ efficaciter audiūt illa v̄ba. Surge vade. Est autē notāda triplex vtilitas eoz r̄ qui spiritu ducuntur.

Prima libertatis.
Scda locunditatis.
Tertia celestis hereditatis.

De prima est illud Si spū ducimur non estis sub lege (scz timorē q̄ ē lex seruoꝝ) sed sub lege libertatis. Un. ij. Cor. iij. Ubi spirit⁹ dñi: ibi libertas. De scda Gal. v. Fructus autē spūs charitas: gaudiū: pax. De tertia ps. Spūs tu⁹ bonus deducet me in terrā rectā q̄ est terra viuētū.

Ait zc.

Prim⁹ ar. An possit hō ex libero arbitrio absqz grā ire p̄ viā mādatorū dei? sic. Deut. xxx. Mādātū qd ego p̄cipio tibi hodie nō sup̄ te est. **C**ontra. **O**bsuāt̄ mādator facit dignū vita eter na q̄ nemo dign⁹ ē absqz grā. Rñ. Bon. in. ij. dil. xxvij. Mādātū p̄tigit dupliciter impleri. Uno mō q̄ntū ad gen⁹ oper⁹. Alio mō q̄ntū ad intētiōē mādāt⁹. Primo p̄ grās gratz dātaz p̄tigit ea impleri sic per fidē mādātū de adoratiōe dñi: z p̄ q̄ndā naturalē pietatē mādātū de honoratiōe pat̄rentū: sic d̄ alijs. **S**cdo mō nō p̄tigit si ne grā gratū faciēte qz de⁹ p̄cepit mādātū ad h̄ q̄ voluntas n̄ra p̄formet voluntati sue: z h̄ nō p̄t ee sine charitate q̄ nō ē sine grā gratū faciēte. Jō. j. Tim. j. Finis p̄cepti ē charitas de corde puro. Lu autē dñi: mādātū nō ē sup̄ te: h̄ dicit nō qz liber arbitriū p̄ssit in illud p̄ se: s; qz grā dñi p̄sto ē vnico: q̄ nec aliq̄s caret grā qz velit sibi s; qz ipē deest grā. **H**ec Bon. **P**ro sūd. **V**ultū sollicitari dēm⁹ de diuinoz mādatorū iplētiōe dicit q̄ppe Iuuen. Respi ce qd moneat leges: qd curia māder. **Q**uō si p̄ueniēt̄ dñi de legibz hūanis mltoma gis itelligēdū ē de legibz diuinis. **E**t sic d̄ Aristō. j. polit. Sicut optimū aiālū ē hō lege fruēs: sic pessimū ē a lege z iusticia se parat⁹. **Q**uō maxie venē ē d̄ lege diua. **S**z q̄rit. An possit hō. zc. Dic rñ. v̄s. **E**t q̄ p̄clude q̄ h̄nti charitatē mādātū dñi grā nō sūt. **N**ō h̄nti p̄o difficilia imo q̄si im/possibilia. **E**xplū de aubz q̄ leues sūt ad volandū qñ h̄nt plumaz abūdantiam s; qñ sūt p̄uate plumis graues sūt. **N**ulla ē erit excusatio trāsgressiozū qm̄ in hoīs